

Irbono S'istòria de sa Madonna de is Gràtzias de Irbono: un'istàtua lòmpida dae mare

Dae giòbia 3 a lunis 7 de argiolas, in Irbono, si tzèlebrat sa Madonna de is Gràtzias, festa meda intèndia dae is irbonesos e de is devotos de totu s'Ogiastra chi ognu annu acodint a sa bidda de s'ògiu pro dda venerare.

S'istòria de s'istàtua de custu Santa, segundu sa traditzione popolare, est ammajadora a beru. Si contat chi in in su XVII sèculu fiat lòmpida a Irbono dae mare a

intro una càscia – galu costoida -, a pustis àere bagamundadu in is caminos de is àteras biddas de su logu.

A cussos tempos, is irbonesos cortivaiant is terras de Cea, tra is sartos de Bari e de Tortolì. Una die, tra su mese de làmpadas e su mese de argiolas, una pariga de massajos, a pustis àere messandu su trigu, aiant agatadu a probe de mare una càscia. Fortzis fiat de unu càrrigu de una nave afundada pro more de una temporada mala.

A intro aiant agatadu s'istàtua indorada de sa Madonna cun Gesu piticu in bratzos. In Cea, no ddue fiant irbonesos ebbia, ma peri gente de àteras biddas ogiastrina. Custos puru aiant acodiu pro bìdere ite ddue teniat a intro sa càscia.

Candu aiant bidu s'istàtua, aiant pensadu de si nde dda leare a bidda insoro. Nde fiat nàschida una cumbata pro nde dda depiat pigare tra Àrthana, Bari, Irbono, Lanusè, Bari e Tortolì. Pro evitare de nde fàghere nàschere una gherra, is massajos prus betzos aiant pensadu ca pro detzìdere chie si nde dda depiat leare, tocaiat a nche dda carrigare a pitzu de unu carru tiradu de unu giù de boes sena domarem e de ddu lassare andare solu pro biere a ube tiraiat.

Si narat chi is boes aiant incomintzadu a andare conca a Tortolì, ma a pustis aiant furriadu e fiant artziados bia a susu, passandu dae “Parendaddai” e dae “Tarè”. In fines, fiant lòmpidos a Irbono, firmaendesi giustu acanta immoe s'agatat sa crèsia de Santu Giuanne. Totus is massajos de is àteras biddas, chi aiant sighidu su carru dae Cea finas a Irbono, aiant atzetadu custu meràculu.

Dae tando is irbonesos, comente sinnu de devotzione pro su meràculu, ognu annu ant cumentzadu a fàghere sa protzessione in onore de sa Madonna de is Gràssias, comente dda mutint issos, chi est una de is festas prus importantes de s'Ogiastra.